

Čím se Češi proslavili

Už jsme poznali některé historické osobnosti - panovníky, světce, prezidenty či jiné duchovní veličiny, které se zapsaly nejen do české historie. Objevili jsme také významná období našeho národa a uvědomili si, že období slávy se střídají s dobami méně slavnými a že se lidé musí někdy vyrovnávat i s prohrami.

Samozřejmě jsou i události, které bychom z dějin raději vymazali, a činy, na které rozhodně nemůžeme být hrdí. Ale i s těmi se musíme vyrovnat.

Které události naší historie nepovažuješ za příliš slavné ?

.....

Která postava v naší historii se zachovala tak, že to nevzbuzuje hrdost ?

.....

Dnes ale není naším úkolem kohokoli soudit (na to stejně nemáme nikdy dost informací), stačí jen o chybách vědět a zamýšlet se nad jejich příčinami. Lidé se totiž musí často rozhodovat rychle a na základě omezených informací a dopředu nevědí, co jejich rozhodnutí přinese. A tak někdy volí cestu menšího
Jindy je zvábí nebo Často jsou ale přesvědčeni, že jejich rozhodnutí je správné.

O to víc můžeme být hrdí na ty, kteří i v těžkých chvílích nezradili a splnili svůj úkol, jakkoli byl těžký. Vzpomeneš si na někoho takového ?

.....

Slávu však mohou získat i ti, kteří něco dokázali například **na poli vědy**.
Rozlušti přesmyčky a najdi ke každému vědci obor, ve kterém vynikl :

1. **Tadeáš Hájek z Hájku** byl osobním lékařem císaře Rudolfa II., kromě toho ale vynikal v AMICETAMTEa OMISTRONAI
2. **Bernard Bolzano** byl vynikající TAMITEMAK - zabýval se především analýzou - a SOLOFIF; podal teorii vědy založenou na logice.
3. **Jan Svatopluk Presl** se zajímal o přírodní vědy, proto vystudoval medicínu; zabýval se ale REMILONAGÍÍ, OGILOZOÍ, a KITANOBOU
4. **Johann Gregor Mendel** vystudoval přírodní vědy; v brněnském klášteře augustiniánů prováděl pokusy s hrachem - jeho zkoumání vedlo k položení základů KETIGENY

5. **Jan Janský** proslul díky objevení 4. krevní skupiny (prokázal, že jsou právě čtyři - 0, A, B a AB), vystudoval SVARŔKLÉTÍ a působil jako profesor na klinice TRISYCHAPIE a ELURONOGIE
6. **Jaroslav Heyrovský** byl vynikající fyzikální chemik, jako první Čech získal v roce 1959 Nobelovu cenu za chemii; je objevitelem a zakladatelem metody měření elektrického proudu zvané LOGAROFRAPIE
7. **Josef Šveicar** vystudoval lékařství, zabýval se péčí o kojence a zasloužil se hlavně o založení fakulty dětského lékařství, patřil mezi nejvýznamnější české DIARPETY
8. **Otto Wichterle** byl nejen vědec, ale i vynálezce - objevil silon a jako první vyrobil gelové oční čočky; celý život se věnoval MICHEI
9. **Emanuel Vlček**, absolvent lékařské a přírodovědecké fakulty se zaměřil na práce v oboru NAPOLEOLOGOPATRIE; zkoumal kosterní pozůstatky mnoha našich historických osobností.

Češi vybojovali i další **prvenství a učinili mnohé významné objevy**, víš třeba, kdo je spojen s tímto úspěchem - vyber správné písmeno :

1. Formuloval buněčnou teorii a stal se tak spoluzakladatelem cytologie
2. Učinil nález Halštatského pohřbu v Býčí skále v Moravském krasu
3. Položil základy chetitologie, když rozluštil jazyk Chetitů
4. Zkoumal oblast Dolních Věstonic, jeho tým objevil věstonickou venuši
5. Přeletěl nad severním pólem (Nobileho výprava ve vzducholodi Italia)
6. Rozhýbal sochy moai na Velikonočním ostrově

A - Karel Absolon (1925); **B** - František Běhounek (1928) **C** - Bedřich Hrozný (1915); **D** - Pavel Pavel (1986); **E** - Jan Evangelista Purkyně (1837); **F** - Jindřich Wankel (1872)

Češi se vyznamenali i jako **vynálezci** - rozlušti skrývačky a pojmenuj jejich vynález :

Václav Prokop Diviš, český premonstrátský kněz, teolog, přírodovědec, léčitel, hudebník a vynálezce se zajímal také o elektřinu a vynalezl

- Jel jako blázen, až nakonec zastavil jeho Blesk o svodidla.

Josef Božek byl český mechanik a konstruktér, sestrojil náš první

- Objevili několik chalup a rovů z období raného středověku.

Bratraci **Václav a František Veverkové** vynalezli pluh, který převracel půdu tak, že se spodní vrstva odpočaté půdy dostávala navrch -

- Náhle se ozval ruch a dlouho neutichal.

Josef Ressel byl český lesník, jenž se proslavil zejména vynálezem

- Přál si k Vánocům motorovou pilu, ale dostal od ní šroubovák.

Viktor Kaplan vystudoval vídeňskou Vysokou školu technickou a stal se inženýrem, zajímal se zejména o stavbu vodních motorů; je autorem kaplanovy

- Navštívit Ur Bína pokládal za svůj hlavní cíl.

Čím se Češi proslavili

Už jsme poznali některé historické osobnosti - panovníky, světce, prezidenty či jiné duchovní veličiny, které se zapsaly nejen do české historie. Objevili jsme také významná období našeho národa a uvědomili si, že období slávy se střídají s dobami méně slavnými a že se lidé musí někdy vyrovnávat i s prohrami.

Samozřejmě jsou i události, které bychom z dějin raději vymazali, a činy, na které rozhodně nemůžeme být hrdí. Ale i s těmi se musíme vyrovnat.

Které události naší historie nepovažuješ za příliš slavné ? [Prodej otroků](#)

[Boleslavem I., boj o moc mezi Přemyslovci, vyvraždění Slavníkovců a Vršovců, mnohé skutky radikálních husitů, poválečné vyhnání Němců a Maďarů ...](#)

Která postava v naší historii se zachovala tak, že to nevzbuzuje hrdost ?

[Boleslav I. - bratrovražda; násilí mezi Boleslavem III., Oldřichem a Jaromírem, Václav IV. - umučení Jana Nepomuckého; kolaboranti a zrádci, udavači, Stb ...](#)

Dnes ale není naším úkolem kohokoli soudit (na to stejně nemáme nikdy dost informací), stačí jen o chybách vědět a zamýšlet se nad jejich příčinami. Lidé se totiž musí často rozhodovat rychle a na základě omezených informací a dopředu nevědí, co jejich rozhodnutí přinese. A tak někdy volí cestu menšího **zla**. Jindy je zvábí **peníze** nebo **(falešná) sláva**. Často jsou ale přesvědčeni, že jejich rozhodnutí je správné.

O to víc můžeme být hrdí na ty, kteří i v těžkých chvílích nezradili a splnili svůj úkol, jakkoli byl těžký. Vzpomeneš si na někoho takového ?

[Jan Hus, Jeroným Pražský, Prokop Holý, české stavy - nejen 27 pánů, obrozenci - KHB, odboj za obou světových válek, parašutisté, komunistická opozice](#)

Slávu však mohou získat i ti, kteří něco dokázali například **na poli vědy**. Rozlušti přesmyčky a najdi ke každému vědci obor, ve kterém vynikl :

1. **Tadeáš Hájek z Hájku** byl osobním lékařem císaře Rudolfa II., kromě toho ale vynikal v AMICETAMTE **MATEMATICE**.a OMISTRONAI **ASTRONOMII** .
2. **Bernard Bolzano** byl vynikající TAMITEMAK **MATEMATIK** - zabýval se především analýzou - a SOLOFIF **FILOSOF**; podal teorii vědy založenou na logice.
3. **Jan Svatopluk Presl** se zajímal o přírodní vědy, proto vystudoval medicínu; zabýval se ale REMILONAGÍÍ **MINERALOGÍÍ**, OGILOZOÍ **ZOOLOGÍÍ** a KITANOBOU **BOTANIKOU**.
4. **Johann Gregor Mendel** vystudoval přírodní vědy; v brněnském klášteře augustiniánů prováděl pokusy s hrachem - jeho zkoumání vedlo k položení základů KETIGENY **GENETIKY**.

5. **Jan Janský** proslul díky objevení 4. krevní skupiny (prokázal, že jsou právě čtyři - 0, A, B a AB), vystudoval SVAŘKLÉTÍ **LÉKAŘSTVÍ** a působil jako profesor na klinice TRISYCHAPIE **PSYCHIATRIE** a ELURONOGIE **NEUROLOGIE**.
6. **Jaroslav Heyrovský** byl vynikající fyzikální chemik, jako první Čech získal v roce 1959 Nobelovu cenu za chemii; je objevitelem a zakladatelem metody měření elektrického proudu zvané LOGAROFRAPIE **POLAROGRAFIE**.
7. **Josef Švejcár** vystudoval lékařství, zabýval se péčí o kojence a zasloužil se hlavně o založení fakulty dětského lékařství, patřil mezi nejvýznamnější české **DIARPETY PEDIATRY**.
8. **Otto Wichterle** byl nejen vědec, ale i vynálezce - objevil silon a jako první vyrobil gelové oční čočky; celý život se věnoval MICHEI **CHEMII**.
9. **Emanuel Vlček**, absolvent lékařské a přírodovědecké fakulty se zaměřil na práce v oboru NAPOLEOLOGOPATRIE **PALEOANTROPOLOGIE**; zkoumal kosterní pozůstatky mnoha našich historických osobností.

Češi vybojovali i další **prvenství a** učinili mnohé **významné objevy**, víš třeba, kdo je spojen s tímto úspěchem - vyber správné písmeno :

1. Formuloval buněčnou teorii a stal se tak spoluzakladatelem cytologie	E
2. Učinil nález Halštatského pohřbu v Býčí skále v Moravském krasu	F
3. Položil základy chetitologie, když rozluštil jazyk Chetitů	C
4. Zkoumal oblast Dolních Věstonic, jeho tým objevil věstonickou venuši	A
5. Přeletěl nad severním pólem (Nobileho výprava ve vzducholodi Italia)	B
6. Rozhýbal sochy moai na Velikonočním ostrově	D

A - Karel Absolon (1925); **B** - František Běhounek (1928) **C** - Bedřich Hrozný (1915); **D** - Pavel Pavel (1986); **E** - Jan Evangelista Purkyně (1837); **F** - Jindřich Wankel (1872)

Češi se vyznamenali i jako **vynálezci** - rozlušti skrývačky a pojmenuj jejich vynález :

Václav Prokop Diviš, český premonstrátský kněz, teolog, přírodovědec, léčitel, hudebník a vynálezce se zajímal také o elektřinu a vynalezl **bleskosvod**.

- Jel jako blázen, až nakonec zastavil jeho **Blesk o svodidla**.

Josef Božek byl český mechanik a konstruktér, sestrojil náš první **parovůz**.

- Objevili několik chalup **a rovů z** období raného středověku.

Bratřenci **Václav** a **František Veverkové** vynalezli pluh, který převracel půdu tak, že se spodní vrstva odpočaté půdy dostávala navrch - **ruchadlo**.

- Náhle se ozval **ruch a dlouho** neutichal.

Josef Ressel byl český lesník, jenž se proslavil zejména vynálezem **lodního šroubu**.

- Přál si k Vánocům motorovou pilu, ale dostal **od ní šroubovák**.

Viktor Kaplan vystudoval vídeňskou Vysokou školu technickou a stal se inženýrem, zajímal se zejména o stavbu vodních motorů; je autorem kaplanovy **turbíny**.

- Navštívit **Ur Bína** pokládal za svůj hlavní cíl.

Použité zdroje :

- HAŠKOVEC, V., O. MÜLLER a I.TATÍČKOVÁ. *Galerie géniů aneb kdo byl kdo*. Nakladatelství Albatros, Praha, 2004, 2. vydání. ISBN 80-00-01298-7.
- Kolektiv autorů. *Kdo byl kdo v našich dějinách do r. 1918*. Nakladatelství Libri, Praha, 1993, 2. vydání. ISBN 80-901579-0-4
- vlastní zdroje